

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

MAGISTRSKO DELO

REŠEVANJE PODJETJA V KRIZI

Ljubljana, junij 2004

DENIS JURIČIČ

DISPOZICIJA MAGISTRSKEGA DELA

NASLOV MAGISTRSKEGA DELA

REŠEVANJE PODJETJA V KRIZI

PROBLEMATIKA MAGISTRSKEGA DELA

Izraz »kriza v podjetju« definirajo različni avtorji zelo različno. S tem izrazom poskušamo zajeti ter obrazložiti vse težave, ki tarejo neko podjetje. Tako Slatter (1984, str. 14) krizo imenuje podjetniška kriza, s čemer si lahko poleg finančnih težav predstavljamo težave tudi na ostalih področjih delovanja podjetja. Kriza traja določen čas, nanjo imamo le omejen vpliv in je neželen dogodek, ki resno ogrozi ali onemogoči nadaljnji obstoj celotnega podjetja (Muller, 1985, str. 39).

Kriza v podjetju je najpogosteje dolgoročni rezultat napačnih poslovnih odločitev in škodljivih vplivov dejavnikov okolja, ki postopoma načenjajo zdravo poslovanje podjetja, rušijo poslovni smoter in cilje podjetja, kar vodi proti prenehanju obstoja podjetja. Po Prašnikarju (1992, str. 65) se podjetja v krizi običajno gibljejo skozi štiri faze: fazi inkubacije sledijo pojavi kriznih znakov, poglobljanje krize in na koncu kolaps. Uspešno vodenje izhoda iz krize poslovanja podjetja je zelo zahtevna in odgovorna naloga. V praksi ne obstajajo podrobno izdelani modeli, ki bi jih lahko uporabili za reševanje krize. Krize so preveč kompleksen pojav in so različne od primera do primera. Za njihovo reševanje lahko uporabljamo različne strategije in ukrepe, ki bodo opisani v magistrskem delu.

Kriza v poslovanju podjetja se le redko pojavi na hitro, običajno se namreč razvija skozi daljše časovno obdobje. Pogosto se to odraža na slabšanju rezultatov poslovanja in na stopnjevanju motenj pri poslovanju podjetja. Za potek krize in njen razvoj bi lahko trdili, da si je v različnih podjetjih zelo podoben, saj se običajno prične z zanikanjem in prikrievanjem začetnih težav. Ugotovitve iz prakse poslovanja podjetij, ki so zašla v resne poslovne težave, namreč kažejo na to, da je poslovodstvo v teh podjetjih pravočasno zaznalo znake bližajoče se krize (Goldstein, 1988, str 49-54). V primeru, da management ne ukrepa ustrezno, ima to v končni fazi za posledico insolventnost, prezadolženost in zlom podjetja.

Pričetek oziroma način sanacije krize v podjetju je odvisen od predhodne analize in ocene stanja poslovnega položaja v podjetju. Običajno se šele na tej osnovi sprejmejo odločitve s strani lastnikov in delno ostalih udeležencev krize podjetja, ali je sanacija krize smiselna ali ne. V primeru, da se sanacija prične, je osnovna naloga kriznega managementa, da izdelava plan aktivnosti za sanacijo krize (Končina, Mirtič, 1999, str. 71-74). Management mora pri izdelavi plana aktivnosti upoštevati tudi ugotovljene vzroke, ki so podjetje pripeljali v krizo. Ti vzroki so lahko različni in običajno

izhajajo iz zunanjega in tudi notranjega okolja podjetja. Pogosto pa zunanji vzrok le sproži probleme, ki zaradi prikritih notranjih slabosti podjetja ustvarijo težave (Glas, 1997, str. 199). Zato je poznavanje teh vzrokov ključnega pomena pri oblikovanju plana aktivnosti za sanacijo krize podjetja. Program sanacije krize mora management pripraviti temeljito in strokovno, saj je lahko tudi ta, če je slab, razlog za poglobljanje krize in s tem povzročanje dodatne gospodarske škode. Po Repovžu (1992, str. 112) mora podjetje najprej jasno opredeliti vsebino in velikost tržnega programa, temu primerno določiti velikost in strukturo potrebnih sredstev podjetja in šele nato primerno velikost in strukturo virov financiranja. S tako opredeljenimi potrebami je nato mogoče pristopiti k sanaciji finančnega položaja podjetja.

Za odločitev, ali se bo podjetje sploh poizkušalo reševati iz krize, je pomembno, kolikšen denarni tok ustvarja iz tekočega poslovanja. Bergant (1995, str. 39) ugotavlja, da se v primeru, če stroški toliko narastejo, da podjetje posluje z izgubo, pojavijo problemi v denarnem toku takoj, ko so izčrpane likvidnostne rezerve. Če je verjetnost za rešitev podjetja majhna, pomeni nadaljevanje poslovanja za upnike večje tveganje (Brigham, 1996, str. 907). Če je denarni tok negativen, je v podjetje potrebno vlagati dodatna finančna sredstva, kar pa predstavlja še dodatno tveganje. Hkrati pa je učinek ponavadi kratkoročen, zlasti, če se ne začne hkrati odpravljati vzrokov za krizo. Zato podjetja, ki v relativno kratkem roku ni sposobno doseči pozitivnega denarni tok iz poslovanja, ni smiselno reševati iz finančne krize. Če je ekonomska vrednost podjetja večja kot njegova likvidacijska vrednost, je podjetje smiselno poskusiti prestrukturirati in nadaljevati s poslovanjem (Altman, 1983, str. 6). V nasprotnem primeru pa je primerno začeti postopek za prenehanje podjetja kot pravne osebe.

CILJI MAGISTRSKEGA DELA

Osrednja cilja reševanja podjetja v krizi sta zaustavitev negativnih gibanj, kar je lahko velikokrat zahtevnejša naloga od zagotavljanja zadovoljive stopnje rasti, in na osnovi doseženega preobrata postavitev temeljev za nadaljnji obstoj in razvoj podjetja. Poleg predstavitve načinov za doseg te ciljev so cilji magistrskega dela:

- opredelitev krize v podjetju z analizo vzrokov za njen nastanek in s prikazom možnih znakov krize,
- analiza dejavnikov, ki vplivajo na diagnozo krize in na oblikovanje strategije za reševanje podjetja iz te krize,
- analiza finančnih kazalnikov, ki kažejo na dejanske oziroma bližajoče se finančne težave v podjetju,
- predstavitev potrebnih ravnanj podjetja glede finančnega poslovanja,
- analiza možnih pristopov za zaznavanje nevarnosti plačilne nesposobnosti,
- celovita analiza možnih ukrepov za reševanje podjetja iz krize,

- predstavitev vpliva postopka prisilne poravnave na možnost nadaljnjega obstoja in poslovanja podjetja v krizi.

METODE DELA

Metode dela, ki jih bom pri izdelavi magistrskega dela uporabil, temeljijo predvsem na proučevanju teoretične podlage, uporabi praktičnih in teoretičnih spoznanj ter spoznavanju posebnosti, povezanih z obravnavano snovjo. Pri izdelavi magistrskega dela se bom naslonil na strokovno literaturo domačih in tujih avtorjev, vire, prispevke in članke z najnovejšimi teoretičnimi spoznanji z obravnavanega področja. Določena spoznanja nekaterih avtorjev in rezultate opravljenih raziskav bom poskušal vnesti v svoje delo. Navedeno bom združil v sistematični prikaz možnosti reševanja podjetja v krizi. V magistrsko delo bodo v posameznih delih smiselno vključeni tudi primeri, s katerimi bom nazorneje prikazal obravnavano problematiko.

Ker so vzroki kriz zelo različni, so različne tudi vrste kriz, zato pa tudi načini rešitve podjetja v krizi. V prvem poglavju se bom zato najprej posvetil opredelitvi krize v podjetju in vzrokih zanjo ter o pomenu prepoznave njenih prvih znakov. Nato bom analiziral stroške in koristi finančne krize ter naštel faze skozi katere gre podjetje v procesu reševanja iz krize.

Diagnozi krize v podjetju bom posvetil drugo poglavje, znotraj katerega bom v podpoglavjih predstavil analizo poslovanja in finančno analizo podjetja, kot dela prve faze v reševanju podjetja iz krize, ter navedel dolžnosti glede finančnega poslovanja podjetja.

Drugi fazi reševanja podjetja iz krize bom posvetil tretje poglavje, v okviru katerega bom obdelal dejavnike, ki vplivajo na potek reševanja podjetja iz krize, in analiziral vse pomembne ukrepe za reševanje podjetja v krizi.

Ker za podjetje v krizi predstavlja finančno prestrukturiranje nujen ukrep, ki je sestavni del strategije reševanja iz krize, bodo v četrtem poglavju posebej prikazane različne možnosti finančnega prestrukturiranja. Iz prvega podpoglavja bo razvidna nujnost zagotovitve likvidnih sredstev v postopku prestrukturiranja podjetja za plačila zapadlih obveznosti, za financiranje obstoječe proizvodnje in za financiranje prestrukturiranja proizvodnje. Če denarni tok podjetja ne omogoča rednega servisiranja dolga, nastopi potreba po prestrukturiranju obstoječih obveznosti podjetja, kar bom prikazal v drugem podpoglavju. Zatem bom opisal oblike prestrukturiranja virov financiranja. V četrtem podpoglavju bodo prikazane oblike državne pomoči pri prestrukturiranju. V nadaljevanju pa bo, kot poseben postopek, ki na predlog prezadolženega podjetja poteka pred sodiščem z namenom odprave prezadolženosti, natančno analiziran postopek prisilne poravnave. Kadar podjetja ni mogoče rešiti iz krize z ukrepi na podlagi sprejete strategije za reševanje iz krize oziroma zaradi nepotrjene prisilne poravnave se nad podjetjem v krizi lahko začne stečajni postopek. Ta zakonska možnost prenehanja podjetja, ki je bil začel nad dalj časa plačilno nesposobnim ali prezadolženim podjetjem, bo predstavljena v šestem podpoglavju pred podanim sklepom magistrskega dela.

STRUKTURA POGLAVIJ

UVOD

1 OPREDELITEV KRIZE V PODJETJU

- 1.1 ZNAKI KRIZE
- 1.2 VZROKI KRIZE
- 1.3 STROŠKI KRIZE
- 1.4 FAZE V REŠEVANJU PODJETJA IZ KRIZE

2 DIAGNOZA KRIZE V PODJETJU

- 2.1 ANALIZA POSLOVANJA
- 2.2 FINANČNA ANALIZA
  - 2.2.1 *KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA (VLAGANJA)*
  - 2.2.2 *KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA*
  - 2.2.3 *KAZALNIKI OBRAČANJA*
  - 2.2.4 *KAZALNIKI GOSPODARNOSTI*
  - 2.2.5 *KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI*
  - 2.2.6 *KAZALNIKI FINANČNE TOKOVNOSTI*
- 2.3 DOLŽNOSTI PODJETJA GLEDE FINANČNEGA POSLOVANJA
  - 2.3.1 *PLAČILNA SPOSOBNOST*
  - 2.3.2 *KAPITALSKA USTREZNOST*
  - 2.3.3 *NELIKVIDNOST IN PREZADOLŽENOST*

3 OBLIKOVANJE IN IZVAJANJE STRATEGIJE ZA REŠEVANJE PODJETJA V KRIZI

- 3.1 VPLIV RAZLIČNIH DEJAVNIKOV NA POTEK REŠEVANJA PODJETJA V KRIZI
- 3.2 UKREPI ZA REŠEVANJE PODJETJA V KRIZI
  - 3.2.1 *KADROVSKI UKREPI*
  - 3.2.2 *MOČAN CENTRALNI FINANČNI NADZOR*
  - 3.2.3 *ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE*
  - 3.2.4 *NOVA PROIZVODNO TRŽNA STRATEGIJA*
  - 3.2.5 *DEZINVESTIRANJE*
  - 3.2.6 *ZNIŽANJE STROŠKOV*
  - 3.2.7 *RAST Z INVESTICIJAMI*
  - 3.2.8 *FINANČNI UKREPI*

4 FINANČNO PRESTRUKTURIRANJE

- 4.1 ZAGOTOVITEV LIKVIDNIH SREDSTEV
- 4.2 PRESTRUKTURIRANJE OBSTOJEČIH OBVEZNOSTI PODJETIJ
  - 4.2.1 *REPROGRAMIRANJE OBSTOJEČIH OBVEZNOSTI*
  - 4.2.2 *REFINANCIRANJE OBSTOJEČIH OBVEZNOSTI*
  - 4.2.3 *DRUGI NAČINI PRENEHANJA OBVEZNOSTI*
- 4.3 PRESTRUKTURIRANJE VIROV FINANCIRANJA
- 4.4 DRŽAVNA POMOČ PRI PRESTRUKTURIRANJU
- 4.5 PRISILNA PORAVNAVA
- 4.6 NEUSPEŠNO FINANČNO PRESTRUKTURIRANJE

SKLEP

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

Altman I. Edward: A Further Empirical Investigation of the Bankruptcy Cost Question. *Journal of Finance*, 39, September 1984, str. 1067-1089.

Barton Laurence: Crisis in organizations: managing and communicating in the heat of chaos. Cincinnati: South-Western Publishing Co., 1993. 256 str.

Bathory Alexander: The Analysis of Credit. Foundations and Development of Corporate Credit Assessment. London: McGraw-Hill, 1987. 385 str.

Bibeault B. Donald: Corporate turnaround: how managers turn losers into winners. New York: McGraw-Hill, 1982. 406 str.

Boeckenfoerde Bjoern: Kriza podjetja. *Pristop*, Ljubljana, 2 (april 1993), str. 33-40.

Davies G. Leslie, Newman L. Derek, Osteryoung S. Jerome: Small Firm Finance: An Entrepreneurial Perspective. Fort Worth: The Dryden Press, 1997. 394 str.

DiNapoli Dominic: Workouts and Turnarounds II: Global Restructuring Strategies for the Next Century: Insights from the Leading Authorities in the Field. New York [etc.]: J. Wiley, cop., 1999. 448 str.

Dubrovski Drago: Krizni management. Koper: Visoka šola za management, 2000. 172 str.

Gentry J.A., Newbold P. in Whitford D.T.: Bankruptcy, working capital and funds flow components. *Managerial finance*, 10 (3/4), 1984, str. 26-39.

Gilson C. Stuart: Bankruptcy, Boards, Banks and Blockholders. *Journal of Financial Economics*, 27, 1990, str. 355-387.

Hammer Michael, Champy James: Preurejanje podjetja: manifest revolucije v poslovanju. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1995. 223 str.

Igličar Aleksander, Hočevar Marko: Računovodstvo za managerje. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1997. 423 str.

Ivanjko Šime: Kriza podjetja. *Podjetje in delo*, Ljubljana, 1997, številka 6, str. 961-978.

Ivanko Štefan: Osnove organiziranja. V Možina (ur.): *Management*. Radovljica: Didakta, 1994. str. 372-404.

Jašovič Božo: Ekonomska vsebina in cilji finančne reorganizacije podjetij. *Podjetje in delo*, Ljubljana, 1997, številka 6, str. 979-991.

John A. Teresa: Accounting Measures of Corporate Liquidity, Leverage and Costs of Financial Distress. *Financial Management*, 22, Autumn 1993, str. 91-100.

Jones R. Gareth, George M. Jennifer: Understanding and Managing Organizational Behavior. Upper Saddle River: Prentice-Hall International, 2002. 728 str.

Kokotec-Novak Marija: Računovodski vidik sanacije podjetja. Zbornik 29. simpozija o sodobnih metodah v računovodstvu in poslovnih financah, Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije in Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 1997, stran 155-169.

Kokotec-Novak Marija: Računovodstvo v kriznem podjetju. Zbornik 23. simpozija o sodobnih metodah v računovodstvu in poslovnih financah. Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije in Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 1991, stran 131-142.

Kitchen J. Philip: Public relations: Principles and Practice. London: Thomson, 2002. 325 str.

Končina Miro, Mirtič Ksenija: Izvajanje poslovnega preobrata v podjetjih v rasti. Portorož: Visoka strokovna šola za podjetništvo, 1999. 129 str.

Končina Miro, Mirtič Ksenija: Kako rešiti podjetje iz krize. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1999a. 184 str.

Kropivnik Rudi: Trg in Evropa 1992. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1990. 92 str.

Lang Rainhart: Vodenje v tranziciji - tranzicijsko vodenje. Organizacija, Kranj, 31, št. 9 (november 1998), str. 503-511.

Lipovec Filip: Analiza in planiranje poslovanja. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1983. 402 str.

Melavc Dane: Gospodarjenje. Koper: Fakulteta za management, 2003. 363 str.

Možina Stane, et al.: Management. Radovljica: Didakta, 1994. 1072 str.

Možina Stane, et al.: Management: nova znanja za uspeh. Radovljica: Didakta, 2002. 872 str.

Novak Božidar: Krizno komuniciranje in upravljanje nevarnosti: priročnik za krizne odnose z javnostmi v praksi. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 2000. 263 str.

Peterlin Jožko: Finančna tveganja in vrednost podjetja. Koper: Fakulteta za management, 2003. 275 str.

Petrovčič Tomaž, Rejc Boštjan: Verižna kompenzacija je običajen način izpolnitve. Pravna praksa, Ljubljana, 2002, 20, str. 7-9.

Plavšak Nina, Prelič Saša, Bergant Živko: Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji s komentarjem. Zakon o finančnem poslovanju podjetij s komentarjem. Gospodarski vestnik, 2000. 1165 str.

Potočnik Vekoslav: Notranja trgovina. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 1991. 264 str.

Prašnikar Janez: Podjetje v krizi. Slovensko podjetje jutri. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, CISEF, 1992, str. 65-100.

Prašnikar Janez, Svejnar Jan, Domadenik Polona: Enterprises in the Post-Privatization Period. Firm-Level Evidence for Slovenia. Working Paper No. 98. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 2000, 18 str.

Pučko Danijel: Strateško planiranje. V Možina (ur.): Management. Radovljica: Didakta, 1994. str. 299-334.

Pučko Danijel: Strateško upravljanje, Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 1996, 394 str.

Pučko Danijel, Lahovnik Matej: Characteristics of Strategic Restructuring Processes in Slovenian Enterprises, Slovenska ekonomska revija, 47, št. 5-6, 1996, str. 464-479.

Pučko Danijel, Rozman Rudi: Ekonomika in organizacija podjetja. Del 1: Ekonomika podjetja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 2000. 344 str.

Pümpin Cuno, Prange Jürgen: Usmerjanje razvoja podjetja: fazam ustrezno vodenje in obravnavanje kriz. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1995. 266 str.

Repovž Leon, Peterlin Jožko: Financiranje. Koper: Visoka šola za management, 2000. 114 str.

Rozman Rudi: Analiza in oblikovanje organizacije. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 2000. 154 str.

Rozman Rudi, Kovač Jure, Koletnik Franc: Management. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1993. 312 str.

Rešič Valter: Analiza poslovne dejavnosti podjetja. Slovensko podjetje jutri. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, CISEF, 1992, str. 123-148.

Slatter Stuart: Corporate recovery – A guide to turnaround management. London: Penguin Books, 1984. 430 str.

Slatter Stuart: Strategije izhoda iz krize v podjetju. Podjetnik, Ljubljana, 6 (1990), 4, str. 36-45.

Tavčar Mitja I.: Razsežnosti managementa. Ljubljana: Tangram, 1996. 611 str.

Tavčar Mitja I.: Sistemski koncept kriznega upravljanja in vodenja podjetja. Organizacija in kadri, Kranj, 23 (1990), 5-6, str. 396-412.

Tekavčič Metka: Obvladovanje stroškov. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1997. 193 str.

Tekavčič Metka: Mera in kazalci uspešnosti gospodarjenja v delih Filipa Lipovca in drugih slovenskih avtorjev. Slovenska ekonomska revija, Ljubljana, 49, št. 3 (junij 1998), str. 291-307.

Tekavčič Metka: Merjenje in presojanje uspešnosti poslovanja. V Možina (ur.): Management: nova znanja za uspeh. Radovljica: Didakta, 2002. str. 664-692.

Turk Ivan, et al.: Finančno računovodstvo. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2001. 841 str.

Turk Ivan: Uvod v ekonomiko poslovnega sistema. Ljubljana: Zveza društev računovodskih in finančnih delavcev Slovenije, 1990, 332 str.

Vahčič Aleš: Ekonomski vidik sanacije podjetja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta, 1994. 232 str.

Vidic Darjana, Zaman Maja: Računovodski kazalniki v povezavi z Zakonom o finančnem poslovanju podjetij. IKS, Ljubljana, 2000, 6, str. 38 – 47.

Vila Antun: Organizacija in organiziranje. Kranj: Moderna organizacija, 1994. 388 str.

Vilfan Jože: S preobratom proti stečajju. Podjetnik, Ljubljana, 2000, oktober, str. 28-29.

Vizjak Andrej: Spremembe v organizacijah. V Možina (ur.): Management. Radovljica: Didakta, 1994. str. 850-884.

Warner Jerold B.: Bankruptcy Costs: Some evidence. Journal of Finance, 32, May 1977, str. 337-347.

Weele Arjan J.: Nabavni management: analiza, planiranje in praksa. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1998. 406 str.

White Jon, Mazur Laura: Strategic communications management: making public relations work. Harlow: Addison-Wesley, 1998. 277 str.

Williams David in Sudhin Roy: Merger and Acquisition Strategies for the Distressed Company. (v: DiNapoli, 1999)

Wruck Karen Hopper: Financial Distress, Reorganization, and Organizational Efficiency. Journal of Financial Economics, 27, 1990, str. 419-444.

Žlebnič Zvezdan: Kriza in prenova poslovanja gospodarske družbe. Svetovalni dokument št. 11. Ljubljana: Združenje Manager, 1999. 28 str.

VIRI

Kodeks poslovnofinančnih načel (v Slovenski poslovnofinančni standardi).

Obligacijski zakonik /OZ/ (Ur.l. RS, št. 83/2001).

Odlok o obveznem pobotanju obveznosti in terjatev pravnih oseb v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 17/1991-I).

Sklep o višini obrestne mere za kredite, namenjene za prestrukturiranje in o višini subvencionirane obrestne mere (Ur.l. RS, št. 56/2003).

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Ljubljana: DZS, 2002. 1714 str.

Slovenski poslovnofinančni standardi. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 1998.

Slovenski računovodski standardi. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2002. 326 str.

Uredba o kazalnikih, vsebini programa prestrukturiranja in vodenju evidenc o dodeljenih državnih pomočeh gospodarskim družbam v težavah (Ur.l. RS, št. 18/2003).

Zakon o delovnih razmerjih /ZDR/ (Ur.l. RS, št. 42/2002).

Zakon o finančnem poslovanju podjetij /ZFPPod/ (Ur.l. RS, št. 54/1999, 110/1999, 97/2000 Odl.US: UI 264/99-40, 50/2002 Skl.US: U-I-135/00-60, 93/2002 Odl.US: U-I-135/00-77).

Zakon o gospodarskih družbah /ZGD/ (Ur.l. RS, št. 30/1993, 29/1994, 82/1994, 20/1998, 32/1998, 37/1998, 84/1998, 6/1999, 54/1999, 36/2000, 45/2001 (59/2001 - popr.), 50/2002 Skl.US: U-I-135/00-60, 93/2002 Odl.US: U-I-135/00-77).

Zakon o izvršbi in zavarovanju /ZIZ/ (Ur.l. RS, št. 51/1998, 72/1998 Odl.US: U-I-339/98, 11/1999 Odl.US: U-I-339/98, 89/1999, 11/2001, 75/2002, 87/2002).

Zakon o Javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije - uradno prečiščeno besedilo /ZJSRS-UPB1/ (Ur.l. RS, št. 26/2003).

Zakon o javnih financah /ZJF/ (Ur.l. RS, št. 79/1999, 124/2000, 79/2001, 30/2002, 56/2002).

Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja /ZOPOKD/ (Ur.l. RS, št. 59/1999 (12/2000 - popr.)).

Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah /ZPRPGDT/ (Ur.l. RS, št. 110/2002).

Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji /ZPPSL/ (Ur.l. RS, št. 67/1993, 74/1994 Odl.US, 8/1996 Odl.US, 25/1997, 39/1997, 1/1999, 52/1999, 42/2002, 58/2003).